

(Text je zde ještě před grafickou úpravou a finálním zarovnáním do bloku.)

„Seržante! Zapřáhnout kolesnu, vytáhnout kanón, přesunout o dvacet kroků nalevo a vyrovnat do baterie!“ ukázal jsem na místo, které jsem předtím navrhoval kapitánovi, a vyšvihl se do sedla.

„Pane poručíku... za to vás nechá zastřelit!“ řekl vážně seržant, zakroutil hlavou, otočil se k mužům a začal vydávat povely ke splnění rozkazu.

Pobídl jsem koně a projel podél všech družstev roty naší divize, srovnaných do baterie. Šest čtyřliberních kanónů a dvě šestipalcové houfnice. Co kus, to jedno družstvo roty. Rivallone velí celé divizi a zároveň prvnímu družstvu, umístěném na pravém křídle. Druhému družstvu velí druhý kapitán, kapitán Million. Skvělý muž. Zbylým družstvům velí poručíci. Pozdravil jsem se se všemi důstojníky, viditelně nespokojenými s určením palebných pozic. Zamířil jsem k prvnímu družstvu.

„Jak to vypadáte, poručíku! To myslíte vážně?! Takto jdete příkladem svým mužům?!“ zavřískal kysele Rivallone, hledě na moji zablácenou uniformu. Špičatý úzký nos nakrčil v znechuceném gestu a pokračoval: „Republika pláče při pohledu na takového důstojníka! Doufám, že jste se tam jenom neválel po zemi a váš kus je připraven!“

Kdybych jenom mohl... nacpal bych mu blátivou kouli do toho jeho vymydleného ksichtu! Ale je to důstojník a můj nadřízený. Přestal jsem vnímat jeho urážky a s klidem sledoval brunátný obličej s prasečíma očkami. Svůj pocit méněcennosti si tento zbohatlý měšťan na mně vylévá již od října, kdy přišel s posilami k armádě. Proč? Zřejmě proto, že já jsem šlechtic. Ale kde byl, když jsme táhli s generálem v dubnu přes Alpy? Kde byl, když jsme krváceli v bitvách u Montenotte, Millesima, Dega, Mondovi, u Lodi? Kde byl, když jsme obsadili Milán, Parmu, Medemu, Toskánsko a vpadli do Benátské a Janovské republiky? Kde byl při obléhání Mantovy, při bitvě u Castiglione, Caldiera či

počátkem září u Bassana nebo při krvavé řežbě v údolí řeky Breny? Osm měsíců nepřetržitých bojů. Osm měsíců! I ten poslední vojín nosící vytěrák má více bojových zkušeností než tento napudrovaný osel. Tak skvělý muž, jako byl náš předchozí velící kapitán, musel padnout, aby ho nahradila taková kreatura francouzského dělostřeleckého důstojníka. Kde je ta Boží spravedlnost? Každý v divizi si byl jist tím, že post velícího převezme po zásluze druhý kapitán Million. Je s námi od počátku italského tažení. Ale nakonec přišlo „Tohle“ a evidentně dělá vše pro to, abychom se nedožili zítřejšího rána!

„Posloucháte mne, nebo ne, poručíku?!“ hysterické zavřískání mě vtáhlo zpět před prasečí očka.

„Kus je na místě, srovnán v baterii a připraven k palbě, pane kapitáne!“ zahlásil jsem a předpisově vypjal hrud'.

Ve své podstatě jsem vlastně ani nelhal. Kanón je skutečně připraven k palbě. Jenom ne tam, kde si on přál. Naštěstí mezi kusy stojí roztroušené skupinky borovic bránící ve výhledu, tudíž by musel popojet, aby si to mohl ověřit. A to ve své nadutosti prozatím neučinil.

„Dejte si na mne velký pozor, poručíku!!“ vyštěkl, obrátil koně, dal si k oku dalekohled a již mi nevěnoval sebemenší pozornost.

Pomalou, nechaje volný krok svému plavákovi, jsem se vracel ke svému družstvu. Když jsem míjel druhého kapitána, naše pohledy se střetly. Nemuseli jsme si říct ani slovo. V našich pohledech bylo vyřčeno naprosto vše. S tímto lidským hovadem jsme to vážně vyhráli! Seržant-major, který zastupuje velení prvního družstva v době nepřítomnosti velícího, seděl na koni vedle Milliona. Výmluvně obrátil oči v sloup, zhluboka si povzdechl a znechuceně zakroutil hlavou.

Poručík Befort, sympatický velitel šestipalcové houfnice a veselý chlapík, mi s groteskním výrazem a celkem věrně zopakoval celou kapitánovu repliku ohledně špinavé uniformy. Jeho houfnice stojí zhruba šedesát kroků napravo od našeho postu. Napadlo mě, jak asi hlasitě musel tedy kapitán hulákat, když to bylo slyšet až k družstvu předposledního kusu.

„Doufám, že jste se tam jenom neválel po zemi a váš kus je připraven!“ dokončil Befort poslední větu a zatvářil se naprosto přesně

jako velící. Oba jsme se tomu decentně usmáli. Všichni důstojníci naší divize si přes počáteční rozpaky již zvykli, že k velení přistupuji poněkud po svém, svéhlavě a v rozporu s armádní tradicí dělostřeleckého důstojnictva. Nedržím si od řadových vojáků odstup. Nechodím do důstojnické kantýny a raději jím se svými muži ze společného kotlíku stejnou šlichtu. A když se oni musejí plácet v bahně, dávám přednost tam být s nimi. Jak bych potom mohl mít respekt u svých mužů, kdybych jim velel pouze ze sedla a v bílých rukavičkách? Takto uvažuji já a žádný protekční měšťan, ač je kapitánem, to nezmění. Zde nejsme ve Francii, abych si hrál na aristokrata. Jsem vojákem, stejně tak jako tito skvělí mužové, ačkoliv mnozí z nich pocházejí z těch nejnuznějších poměrů. Možná to je špatně a nejsem tím nejpříkladnějším důstojníkem. Možná proto jsem stále jen pouhým poručíkem. Ale na druhou stranu vím, že když požádám své muže o kousek modrého z nebe, bez meškání si celé družstvo stoupne vzájemně na ramena a z oblohy ten kus pro mne ochotně vyrvou.

„Stále žijete, pane poručíku... Tedy velící souhlasil s přemístěním,“ konstatoval seržant, když jsem zarazil koně a začal kontrolovat nové postavení.

Chvilku mne zaujatě pozoroval a poté pokýval hlavou: „Jasně... takže o tom neví!“

„Ten člověk neví vůbec nic, seržante,“ odvětil jsem klidně, vytáhl ze sedlové brašny dalekohled a zahleděl se na nepřátelskou stranu.

Hustě se převalující mlha na hladině řeky bránila v jakémkoli výhledu. Mohl jsem jenom odhadovat, tušit, kde asi přibližně budou rakouské pozice. Níže po naší levé straně, dobrých padesát sáhů od postavení našeho kusu, ústil dřevěný most přes řeku. Ztrácel se již v první třetině toku, jako by ho ta mlhovina polkla nenasytými ústy. „Výborná pozice!“ pochvaloval jsem si spokojeně. Odsud budeme moci efektivně podporovat útok pěchoty nebo kartáčovou střelou smést nepřítele z povrchu mostu. A pravý bok máme chráněn vyvýšeninou s plošinkou.

Muniční povoz, kolesna, vědro, bedna s municí, vše na svém místě včetně obsluhy, která bez toho, aniž bych vydal rozkaz, stála v pozoru na svých postech. „Jsou prostě nejlepší,“ blesklo mi hlavou. Za nejlepší je

sice všeobecně považováno první družstvo, kterému velí kapitán, a jsou skutečně dobří. Dokážou za jednu minutu občas vypálit až pětkrát. Ale moje banda špinavců, jak nám hanlivě říkají, to dokáže šestkrát! A to pokaždé.

Přezdívku špinavci si družstvo společně se mnou vysloužilo již v dubnu v bitvě u Montenotte, kde naše armáda po těžkém boji rozprášila rakouskou, a tím znemožnila její spojení s piemontským vojskem. Následovali jsme pěchotu v poli, jak je pro plukovní kanóny zvykem. Jedna dělostřelecká divize pro jednu pěší brigádu. To jsou dva kanóny na batalion. Byl bezvětrný den a nepohnulo se ani stéblo trávy. Když došlo ke střetu, rozpoutalo se učiněné horoucí peklo. Pro samý dým nebylo vidět na krok. Rakušané podnikli zuřivý útok a jejich dělostřelba páchala v řadách mužů semknutých do karé těžké ztráty. Jelikož v našem úseku fronty získal nepřítel početní i palebnou převahu, bylo zabubnováno k ústupu s úmyslem přeskupení. Moji muži pálili jeden kartáčový náboj za druhým, abychom kryli pěchotu a umožnili jí se odpoutat od nepřítele.

V okamžiku, kdy útočí nepřátelská kavalérie, je obvyklé, že dělostřelci opouští kanóny a ponechají je jako překážku jízdě. Pěchota zaujme pozice kolem kanónů a bojuje s kavaleristy. Ale v této bitvě, kdy jsme pro dým neviděli ani na druhý kus vedle nás, moje družstvo propáslo kapitánův povel se stáhnout. Pálili jsme dále ve směru nepřítele, když vtom se kolem nás začali rojit naši pěšáci.

„Co tu proboha ještě děláte?!“ zakřičel mi do ucha velitel jedné roty pěšího batalionu.

„A co tu děláte vy? Byl vybubnován generální ústup!!“ snažil jsem se přeřvat příšerný hluk, neboť k dunění kanónu se přidaly třaskavé výstřely pěchotních pušek.

„Ano! Ale já chci krýt se svými muži ustupující jednotky. Jsou moc blízko!!“ vykřikl poručík a ukázal směrem do dýmu, odkud se ozývalo zlověstné dunění tisíců kopyt.

„Proboha živého, stáhněte se, podporučíku. Budeme vás krýt!!“

První kanonýr, svobodník Dantes, se na mne zahleděl. V jeho očích se

leskla jasná odpověď.

„To nestihneme!“

Tak jsme zůstali. Chlapi lítali kolem kanónu jako smyslů zbavení. Při nabíjení se je stateční pěšáci snažili bránit střelbou proti koním, vynořujícím se jako přízraky z hustého dýmu. Proti rozjetým kavaleristům to byla jediná možnost. Jakmile kůň zastavil před překážkou, došlo i na bodáky. Připadalo nám, jako by se svět kolem nás zastavil a zůstali jsme jenom my a hustý dým ukrývající nenasytnou smrt. Nemilosrdná dáma s kosou tančila mezi námi svůj vražedný valčík a každým pohybem svého hrůzostrašného nástroje si vybírala krutou daň. Ani jeden z bojujících mužů však nepolevil, a než se odebral do pekel, nabídl ďáblovi několik duší nepřítele. Uřícení podavači hlásili, že nejbližší muniční povoz je již zcela vyprázdněn. V muniční bedně zbývalo také jen několik posledních nábojů a dvě kartáčové střely. To zde, na tomto bojišti, v této bitvě chlapi vyvinuli takovou souhru obsluhy, že z našeho kanónu dokázali vypálit šestkrát. Šestkrát sto deset malých kuliček za minutu! To už je po čertech vydatný příděl pro postupujícího nepřítele.

Znenadání burácení kolem nás utichlo. Ozvalo se už jen několik ojedinělých výstřelů do dýmu za vzdalujícím se dusotem kopyt a poté zavládlo až neprirozené ticho. Tedy v našem úseku bojiště. Vzdálený hluk probíhající bitvy naznačoval, že ještě není všemu zdaleka konec. Prodělali jsme zuřivý boj naslepo. Kdybychom si zavázali oči, vyšlo by to zcela nastejno. Velice dlouho trvalo hustému dýmu, než se kolem nás rozptýlil alespoň natolik, aby našim zrakům poodkryl oponu strašlivého divadla. Změti navršených lidských a zvířecích těl se kupily před námi i po celém bojišti jako obydlí lesních mravenců. Prostor, který dokázal pokrýt náš čtyřliberní kanón, za vydatné podpory statečných pěšáků přeměnil za krátký okamžik krásnou zelenou louku na krví podmáčená, nemilosrdná jatka.

Stal se učiněný zázrak. Přežili jsme masový útok elitního rakouského jezdeckta, způsobili mu velice těžké ztráty a donutili ho k ústupu. Z poručíkovy roty však zůstala na nohou stát sotva třetina. Těla jeho vojáků ležela bez života všude kolem nás v prapodivných pózách,

poházená jako hadroví panáci. Já ztratil druhého kanonýra, jednoho muže obsluhy, oba podavače, vozku s kolesnou a celým záprahem a mého koně, který pode mnou klesl, zasažen do plece rakouskou kulí.

„Do prdele!“ ulevil jsem si nahlas a rozhlédl se po obraze, jež mi nabízela děsivá scénérie.

„Lépe bych to nevyjádřil, podporučíku,“ ozvalo se v mé těsné blízkosti.

Poručík ke mně přistoupil, srazil paty, uklonil se hlavou a natáhl ruku: „Markýz Fabien Theodor de Bloissis. Bylo nám ctí bojovat po vašem boku, podporučíku.“

Přijal jsem nabízenou ruku a opětoval pozdrav: „Baron Louis Philippe de Mont Valley. Čest je na straně dělostřelectva, pane poručíku.“

Dříve bylo naprosto běžné, že důstojníci pocházeli pouze z urozených stavů. Ale dnes je situace zcela jiná a doba dřívější samozřejmost změnila spíše na vzácnou výjimku. Tedy po vyslovení našich titulů jsme se na sebe společně chápavě poušmáli.

Jako na povel jsme se znenadání ohlédli všichni přeživší za hlukem, který se ozval v našich zádech. Blížila se k nám v trysku učiněná hradba tvořená koňmi gardového jezdeckta, jízdních granátníků, těžké i lehké kavalérie a jízdních dělostřelců. Následováni byli brigádami pěchoty, granátníků a polního dělostřelectva. Praporce ve středu formace prozrazovaly přítomnost vrchního velení. Náš generál armády nikdy neváhal a jako mistr rychlých přesunů nyní okamžitě využil nečekané výhody, kterou mu poskytl náš zarputilý odpor. Byl bych bláhový snílek, kdybych tvrdil, že tato nepatrná epizodka, tak nicotná, jako je jediné nepatrné zrnko písku v rozlehlé poušti, by mohla změnit průběh bitvy, ve které se navzájem snažilo zabít na dvacet tisíc mužů. Ale přinejmenším zvedla prestiž polního dělostřelectva v očích pěšáků, kteří pokaždé nespokojeně remcali, neboť z jejich řad byli vždy vyčleňováni vojáci na výpomoc k obsluze kanónů.

Generál Napoleon Bonaparte, velitel armády, který byl zvyklý objíždět bojiště, zarazil koně několik metrů před námi. Obklopen svými generály, prohlížel si nás pronikavým pohledem. Stejným pohledem, jakým

sleduje dravec před útokem svoji kořist.

Vypjali jsme se do pozoru a chtěli se zahlásit, jak se sluší a patří. Ale než jsme tak stačili učinit, přerušil nás káravý hlas generálova pobočníka, plukovníka Muirona:

„Pánové, vy jste neslyšeli rozkaz k ústupu?“

Rozpačitě jsme na sebe s poručíkem pohlédli. Neměli jsme v tuto chvíli na to co říci. Rozkaz je rozkaz. Jakékoliv výmluvy před vrchním velením by byly v tomto případě zcela nepřipustné a nepřijatelné.

Za hluku formujících se jednotek a štekání povelů všude kolem pobídl Bonaparte svého hnědáka a pomalým krokem, bez toho, aniž by nám věnoval byť jediný pohled, projel kolem nás. Zastavil až za našimi zády, těsně u paty lafety mého kanónu. Dlouho si prohlížel děsivou scénu před sebou i muže vypjaté v pozoru. Někteří nemohli, neboť podpírali své zraněné kamarády. Díval se dlouho, jako by si ukládal každičkový detail do své fenomenální paměti. Jako dělostřelec si dovedl zajisté velice živě představit, co se zde událo.

„Kapitáne... Poručíku... Do večera každý z vás sestaví seznam svých přeživších mužů a pošle jej po ordonanc do hlavního stanu,“ promluvil klidným hlasem, aniž by se otočil.

Překvapeně jsme na sebe pohlédli. Kapitán, poručík... Společně a jednohlasně jsme odvětili, a to rádně nahlas: „Na váš rozkaz, pane generále!“

Ani tentokrát se neohlédl. Pomalu otočil koně, viditelně dáváje pozor na to, aby nešlápl na chladnoucí těla padlých vojáků a zvolal na svého pobočníka:

„Plukovníku! Ať se někdo postará o ty špinavce! Vodu a mýdlo snad ještě máme!“ Poté pobídl hnědáka a odjel pryč, následován svými generály.

Až nyní jsem si uvědomil, že máme od dýmu a střelného prachu všichni zcela začerněné tváře i uniformy. Jako nějací afričtí mouřeníní. Začali jsme se smát a všichni „špinavci“ se k nám postupně přidávali. To byl počátek upřímného přátelství „špinavců od Montenotte“, i když nás s každou další bitvou ztatelně ubývá. Přátelství si mezi sebou chráníme i přes nesmyslnou rivalitu, která v armádě odjakživa vládne mezi

pěchotou, jízdou a dělostřelectvem.

Vzpomínka na moji první velkou bitvu mi vyloudila úsměv na tváři. Je tomu jen několik měsíců, ale připadá mi to jako samotná věčnost. Tak nějak jsme tu přezdívku přijali za svou a přeživší markýzovi pěšáci také. Ale pouze pokud byla pronesena v dobrém slova smyslu. Když vyzněla posměšně, chlapi byli ochotni se bít s kýmkoliv a kdekoliv. Do krve a hlava nehlava.

„Výborně pánové, jsem spokojen. Teď můžou klidně začít. Ukážeme těm Rakušákům, co špinavci od Montenotte dovedou, jen co se zvedne ta zatracená mlha!“ Vyřčená poznámka vykouzila na zablácených tvářích široké úsměvy.

„To je snadná pomoc, pane poručíku!“ prohlásil svobodník Petit a jeho šibalský výraz mi již napověděl, kam tím míří.

Každého nováčka si dobíráme těsně před tím, než projde křtem první bitvy. A my máme zrovna takového. Vojín Vincent. Sedmnáctiletý hoch, dobrovolník z pařížské periferie. Nahradil zkušeného svobodníka, který byl raněn při posledním střetu. Nijak vážně, ale do boje prozatím nemůže.

„Vojín Vincent!“

„Zde, pane poručíku!“

„Okamžitě zajistit zvednutí mlhy!“

Mladík vykulil oči a zalpal po dechu. Zmateným pohledem se snažil najít sebemenší pomoc u ostatních. Marně. Ostřílení veteráni se tvářili tak, jako by to byla ta nejběžnější činnost na světě a provozovali ji každý den.

„Tak bude to?!“ houkl na něj Muniz, „neslyšel jsi poručíkův rozkaz?!“

„Ano seržante... ale... já...“

„Mám ti pomoci?!“ zahučel výhružně Petit a nakročil k němu. Podle jména malý, ale ve skutečnosti rozložitý obr.

„Prokristapána, dělej mladej... ať už na ně vidíme,“ řekl naoko rozladěně Dantes a na zdůraznění si založil ruce v bok.

Vincent zůstal s pobledlou tváří bezradně stát na místě. Byl si vědom, že neuposlechnutí přímého rozkazu velitele kusu... to bylo již na

pováženou. Ale zhola netušil, co by měl v tuto chvíli dělat.

„Nebudte na něj jako psi! Vzpomeňte si na vás. Věděli jste snad vy napoprvé, jak se to dělá?! Leda tak hovno!!!“ zpražil všechny přísně seržant Fontaine, náš ohňostrůjce a nejstarší člen družstva.

„Pojď sem, synku, ukážu ti, jak na to,“ pronesl otcovským tónem a pokynem ruky zval Vincenta k sobě a muničnickému povozu.

V jeho kamenné tváři zdobené mohutným knírem nebylo znát sebemenších emocí. Jakmile zmatený hoch přistoupil k povozu, začal seržant z jeho útroh vytahovat sáčky s obsahem, který znají jenom ohňostrůjci. To oni připravují výbušné granáty pro houfnice, dávkují střelný prach pro kanóny, pěchotní pušky a připravují kartáčové střely.

„Tak, synku...“ oslovil vykuleného hocha, „nikdy jsi neslyšel o rozhánění mlhy?“

Vincent jen plaše zavrtěl hlavou a s očima navrch hlavy sledoval alchymistické představení, které před ním začal seržant předvádět.

„To se ani nedivím. Je to vojenské tajemství!“ podotkl Fontaine se zdviženým prstem, „co teď uvidíš, synku, necháš si pro sebe! Ani na smrtelném loži nic nevyzradíš!“ Zamračil se na chlapce a donutil ho svatosvatě přísahat.

Přemáhali jsme smích a s napětím sledovali, co seržant vymyslí. Protože on dokázal vždy každou koninu, kterou jsme začali, dotáhnout do těch nejmenších detailů. Před ztumpachovatělym chlapcem připravoval nesmyslnou směs, odměřoval, vážil, míchal a tvářil se při tom velice soustředěně a důležitě.

„Táák, synku, máme téměř hotovo. Vysvětlím ti, jak to funguje. Poslouchej dobře. Tuto speciální směs dáme do tohoto tubusu, ty to namíříš do středu mlhy a odpálíš. Nerozeženeme celou mlhu, to dokáže jenom Bůh. Ale pro náš úsek to stačit bude. A teď poslední a nejdůležitější ingredience!“

„Nesahat!“ vykřikl náhle, když se totálně zmatený chlapec natáhl pro tubus.

„Ježíšikriste! To nás chceš všechny vyhodit do luftu?! Je to nestabilní! Pohneš s tím a je po nás veta!“ Vincent ucukl rukou zpět, jako by sáhl na jedovatého hada, a vyděšeně zíral do seržantovy vážné tváře.

Při pohledu na připosraného Vincenta jsme již prskali smíchy do rukávu. Ale vyděšený hoch nás naštěstí nevnímal, zcela pohlcen seržantovým divadlem.

„Chybí nám poslední a nejdůležitější přísada, synku. To abychom s tím mohli manipulovat. Jistě sis všiml, že u každé dělostřelecké divize je minimálně jeden bílý kůň, ano?“ chlapec pokýval hlavou na souhlas a visel pohledem seržantovi na rtech. „Jenom bílý hřebec. Žádný jiný... to si dobře pamatuj!“ zdůraznil Fontaine, „má ve svém těle chemikálii, která nám pomůže směs stabilizovat. Na... tady máš čutoru a přines mi trochu jeho moči!“ s těmito slovy mu podal polní láhev a ukázal na koně poručíka Beforta, vzdáleného zhruba šedesát kroků napravo od naší pozice.

Chlapec vzal váhavě do ruky podávanou láhev, zahleděl se na bílého koně, na nás a rozpačitě přešlápl na místě.

„Tak pohyb, vojíne!“ zahřímal do této chvíle otcovský seržant, což mělo za následek, že Vincent vystřelil jako vyplašený zajíc s čutorou v ruce k nic netušícímu poručíku Befortovi.

Jakmile se vzdálil, již jsme to nevydrželi a vybuchli v návalu smíchu. Abychom lépe viděli, co se bude dále dít, postoupili jsme mimo pahorek, který nám bránil ve výhledu. V okamžiku, kdy Vincent podával hlášení zcela překvapenému poručíkovi a ukazoval mu polní láhev, začali jsme doslova vřískat smíchy. Poručík Befort pohlédl naším směrem. Když spatřil bandu špinavců řvoucích smíchy a mne v jejich čele, okamžitě pochopil. Dal znamení Vincentovi, pobídl koně a klusem vyrazil k nám. Chvatně jsem utišil své muže. V rychlosti, než stačil doběhnout zmatený vojín, poručík vyzvěděl, o co se jedná. Jeho veselá povaha nám byla zárukou, že náš žert nepokazí.

„Vy jste ale parchanti!“ stačil říct na adresu družstva, než zadýchaný Vincent doběhl a postavil se do pozoru s čutorou na bradavce, jako by držel řemen dělostřelecké pušky.

Poručík houfnice se své role ujal s nečekanou bravurou. Zcela vážně sesedl z bělouše, důstojně se postavil před jeho hlavu a podržel ho za lícnice.

„Vojín Vincent... na místo!!“ zahřímal nekompromisně.

Mladý voják uposlechl, postavil se k boku zvířete a nastavil hrdlo plnou láhve ke genitáliím nic netušícího hřebce.

„Romule!“ oslovil poručík jasným velitelským hlasem svého koně a současně vypjal předpisově hrud'. „Máš tu nevýslovnou čest posloužit Francii. Na můj povééél.... Chčij!!!“

Exploze strašlivého řevu, na hony vzdálenému lidskému smíchu vyplašila i Romula, zvyklého na dělostřeleckou kanonádu. Vytrhl se poručíkovi z rukou a se sklopenýma ušima a zvednutým ocasem vyděšeně odklusal zpět do bezpečí ke svému družstvu. Befort svým humorem povýšil náš žertík mnohonásobně. Chlapi se káceli jeden za druhým a drželi se za břicha s namoženou bránicí. Ani já nezůstával pozadu a málem jsem při tom spadl z koně, který chtěl následovat Romulova příkladu. Ohňostrůjce si vložil do úst troubel své nerozlučné dýmky, spokojeně založil ruce na prsou a pod mohutným knírem odhalil řadu zažloutlých zubů.

Vincentovi, stále stojícímu s plnou lahví v napřažené ruce, konečně došla podstata role, kterou pro nás právě sehrál. Odevzdaně upustil čturu na blátivou zem a pln rozčarování, hleděl na řehtající se muže. Nevěřičně začal kroutit hlavou nad svojí hloupou naivitou.

Tím si vysloužil další ohlušující salvu od svých spolubojovníků. Pověstnou tečku za úspěšným divadlem však náhle přerušil naléhavý hlas kaprála Dantese:

„Do prdele! Pozor, inspekce!!!“ Tato slova na nás zapůsobila jako prásknutí bičem. Opěšalý Befort sprintoval směrem ke svému kusu a moje družstvo se překotně vrhlo na svá místa...